

Høringsinnspill fra Utdanningsforbundet Elverum

Utdanningsforbundet Elverum har disse innspillene til forslaget til endring i skolestrukturen for Innlandet fylke.

Vi er bekymret for forslagene om å legge ned alle de kreative studieforberedende linjene øst for Hamar. I saksframlegget argumenteres det for at studiespesialiserende linje har forrang grunnet at ungdom skal kunne velge særskilte fordypningsfag for videre studier som har krav utover generell studiekompetanse. Dette kan være fordypning innen realfag. Men dette betyr ikke at det på noen måte er mindre behov for studieforberedende linjer. Vi mener at de kreative linjene som Musikk, dans og drama samt Kunst, design og arkitektur (KDA) er viktige linjer for å ivareta hele mennesket. Opplevelsen er at disse linjene har et stort spenn av søkere fra de meget interesserte til de elevene som ikke helt fant sin plass på ungdomsskolen. Vi må sikre at skolen er for alle, og at ungdom har en reell mulighet til å oppnå studiekompetanse uavhengig av om de hører til studieforberedende eller studiespesialiserende linje.

Hamar katedralskole har 30 søkbare plasser på KDA, og det er 20 søkbare plasser ved Elverum videregående skole og 15 ved Sentrum videregående skole. Skulle man legge ned denne linjen ved de sistnevnte skolene, så vil man fortsatt kun ha 30 søkbare plasser på Hamar. Det vil da være flere søkere som ikke får sitt førstevalg innfridd da tilbudet blir vesentlig redusert. I saksframlegget presiseres viktigheten av å få førstevalget innfridd for å gjennomføre videregående utdanning. Vi er redd for at å legge ned linjen KDA er med på å øke andel av ungt utenforskap som allerede er høyere enn landssnittet i Elverum kommune. Her viser vi til Ungdata og FHI sin oppvekstprofil for Elverum kommune.

Ved å legge ned de kreative linjene ved Sentrum, Nord-Østerdal og Elverum videregående skole vil det bli større reiseavstander for flere av de elevene som ønsker å gå på disse linjene. Det er allerede store reiseavstander for mange i dag, og for flere vil det med nedleggelse dermed ikke være et reelt alternativ å velge studieforberedende linjer om de ikke kan bo på hybel. Oppvekstprofilen for Elverum kommune, og flere av de nærliggende kommunene, viser at vi har en høy andel av barn i familier med vedvarende lav inntekt, og i UngData undersøkelsen fra videregående 2024 svarer 20% at foreldrene har problemer med å betale for fritidsaktiviteter. Dette har innvirkning på om familier har råd til å sende barna sine på hybel. Det koster mer å ha noen boende borte enn hjemme.

Som organisasjon kan vi ikke se bort fra de samfunnsøkonomiske konsekvensene og hva som er elevens beste. Vi vet at det går bedre senere i livet for ungdom som gjennomfører videregående skole. Det er en høyere sannsynlighet for at ungdom fullfører videregående utdanning når hen velger en linje som harmonerer med interesser. Vi spør, har elever som av ulike årsaker ikke kan flytte på hybel en reel mulighet til å velge etter interesse – da det blir for lang skolevei og hybellivet er ikke gjennomførbart for alle?

I den nye opplæringsloven, som tredder i kraft 1. august 2024, har retten til videregående opplæring blitt styrket. Vi mener at den reelle omvalgsmuligheten blir snevrere ved å ta vekk alternativene for å få generell studiekompetanse i kombinasjon med kreative fag. Videre sier lovverket at opplæringsstilbudet skal bygges etter det samfunnet trenger. Vi vet at samfunnet kommer til å ha behov for sykepleiere og lærere, og der er opptakskravet generell studiekompetanse. Generell studiekompetanse som kan oppnås ved studieforberedende linjer uten særskilte krav til for eksempel realfagsfordypning. Veien til et inkluderende arbeidsliv med

en variert kunnskapsbakgrunn vil styrkes ved å beholde KDA som et reelt alternativ for våre elever, fremtidens arbeidstakere.

Det savnes en god økonomisk utredning til dette saksdokumentet. Hvor er samfunnsperspektivet, hvor er ivaretagelse av kultur som de kreative linjene står for? Vi mener at å ivareta de kreative linjene er god samfunnsøkonomi, og er med på å opprettholde fullføringsgraden i videregående skole. Dette er en viktig del av det økonomiske bildet, og ensidig fokus på antall elever i hver klasse vil gi et feilaktig resultat i sum.

Utdanningsforbundet Elverum er også bekymret for forslaget om å legge ned skolested Nordstumo. Elevene ved Nordstumo har behov for faglig og sosial mestring, og for å utvikle praktiske ferdigheter som de får på en helt umistelig måte ved dette skolestedet. Vi kan ikke se at det legges frem noe forslag til hvilke alternativer vi skal ha for god gjennomføring av videregående utdanning for denne elevgruppen. Å opprettholde dette skolestedet får flere ut i samfunnet og er god samfunnsøkonomi.

Lokallagsstyret Utdanningsforbundet Elverum